

***ЗУБОТЕХНИЧКА ШКОЛА
БЕОГРАД***

**ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ
ПРАВИЛНИКА
о правима, обавезама и
одговорностима ученика**

Београд, новембар 2018. године

На основу члана 119.став 1. тачка 1., а у вези са чланом 79.- 87.Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" бр.88/2017, и 27/18-др закон,), чл.77.став 1.под тачком 1) Статута Зуботехничке школе, Правилника о обављању друштвено-корисног односно хуманитарног органа(„Службени Гласник РС " број 68/18) и Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени Гласник РС" број 65/18),чл.47-55.Јединствене методолошких правила за израду прописа, Школски одбор Зуботехничке школе у Београду, на седници одржаној дана **28.11.2018** године, једногласно доноси следећи:

Измене и допуне
П Р А В И Л Н И К А
О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА
И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
Зуботехничке школе

У члану 8. после става 4, додаје се став 5. који гласи:

За учињене лакше повреде ученичких обавеза, обавезно се одређује друштвено-корисан, односно хуманитаран рад и одређује и спроводи једна од активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

У члану 9. после става 5.додаје се став 6.који гласи:

За изречену васпитну меру опомена одељенског старешине, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује и прати одељенски старешина самостално.

У члану 10.после става 2. додаје се став 3.који гласи:

За изречену васпитну меру укор одељенског већа, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује одељенско веће, а прати одељенски старешина у сарадњи са једним или више наставника.

У члану 11. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

За учињену тежу повреду ученичких обавеза, обавезно се одређује друштвено-корисан, односно хуманитаран рад и спроводи активност друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

У члану 12. после тачке 1) додаје се тачка 2), после тачке 4) додаје се став 1.који гласи:

1) Вређање угледа, части или достојанства личности у школи јесте понашање лица или групе лица које може да има обележја психичког и социјалног насиља или злостављања. Када се узнемиравањем и понижавајућим поступањем повређује неко од личних својстава, понашање се квалификује као дискриминација.

За учињену повреду забрана ученику се обавезно одређује друштвено-користан, односно хуманитаран рад и спроводи активност друштвено-корисног односно хуманитарног рада.

У члану 13. после става 4. додаје се став 5. подтачка од 1-4) који гласи:

Приликом сврставања у ниво дискриминаторног понашања учесника у образовању место и време извршеног понашања утичу на избор врсте мере и активности које се предузимају у интервенцији.

Када се дискриминаторно понашање догоди ван простора установе, у било које време, а од стране учесника у образовању, школа предузима мере појачаног васпитног рада, без вођења васпитно-дисциплинског поступка. Уколико се дискриминаторно понашање догоди у простору школе у време образовно-васпитног рада и других активности, предузимају се мере појачаног васпитног рада, покреће, води и окончава васпитно-дисциплински поступак, у роковима и на начин утврђен Законом.

Ради предузимања одговарајућих мера и благовременог реаговања на ризике од дискриминаторног понашања учесника у образовању, сачињава се матрица за процену нивоа дискриминације, тако што се уочено дискриминаторно понашање сврстава у један од три нивоа дискриминаторног понашања.

Елементи матрице јесу:

1) узраст учесника у образовању

Процену тежине облика дискриминације обавља Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту Тим за заштиту), полазећи од релација: лице у односу на друго лице истог или приближног узраста; узрасно старијег лица према млађем лицу и групе лица према лицу, односно групи лица, и то:

(а) када је понашање учесника у образовању истог или приближног узраста (,ученик–ученик, одрасли–одрасли), као и млађег према старијем, квалификује се као први ниво;

(б) када се узрасно старији учесник у образовању понаша дискриминаторно према млађем лицу, квалификује се као други ниво;

(в) када група учесника у образовању дискриминаторно понаша према лицу или другој групи, квалификује се као трећи ниво.

2) интензитет, трајање и учесталост дискриминаторног понашања

Када се дискриминаторно понашање понавља или продужено траје у односу на исто лице, односно лица са сличним или истим личним својствима (раси, боји коже, националној и верској припадности или етничком пореклу, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету) Тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Поновљена дискриминација, у смислу овог акта, подразумева више пута поновљено понашање лица или групе лица, односно поступање школе, њених органа или тела које је засновано на повређивању личних својстава лица или групе лица, а продужена – која се чине у дужем временском периоду према истом лицу или групи лица.

3) облик и начин дискриминаторног понашања – узнемиравање и понижавајуће поступање

Узнемиравање и понижавајуће поступање јесте изговарање речи, односно слање писаних порука или предузимање радњи према лицу или групи лица на основу којих се посредно и са сигурношћу може закључити да вређају њихово достојанство на основу личног својства, проузрокују осећај понижености, узнемирености или одбачености, шири страх или непријатељство, односно ствара понижавајуће и увредљиво окружење.

Ако узнемиравање и понижавајуће поступање удружено врши група или се оно понавља, односно дуже траје, овакво дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација другог нивоа.

Ако је узнемиравање и понижавајуће поступање изазвало страх или непријатељско, понижавајуће и увредљиво окружење по дискриминисано лице или је довело до искључивања или одбацивања лица или групе лица, дискриминаторно понашање квалификује се као дискриминација трећег нивоа.

4) последица дискриминаторног понашања

Када дискриминаторно понашање доводи или потенцијално може да доведе до угрожавања физичког, односно психичког здравља учесника у образовању, Тим за заштиту га квалификује у следећи тежи облик дискриминације.

Уколико је у интервенцију на понашање укључена спољашња заштита (здравствена служба, установа социјалне заштите, полиција, Министарство, надлежна школска управа Министарства, јединица локалне самоуправе, Повереник, правосудни органи и др.) Тим за заштиту га увек квалификује као трећи ниво дискриминације.

У члану 14. после става 7) , додаје се став 8.који гласи:

У примени овог акта дужност школе је да обезбеди услове за сигурно и подстицајно одрастање и развој сваког учесника у образовању, заштиту од свих облика дискриминације и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности и социјалну реинтеграцију дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације.

Превентивним мерама и активностима заснованим на принципу једнаких могућности, кроз једнакост и доступност права на образовање и васпитање, без дискриминације:

1) подиже се ниво свести и осетљивости свих у школи – нулта толеранција на све облике дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;

2) остварује се пуна посвећеност установе и свих њених органа и тела у препознавању, спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности;

Сви носиоци обавеза заштите од дискриминације у установи (унутрашња заштита) и ван ње (спољашња заштита – породица, јединица локалне самоуправе, надлежни орган унутрашњих послова, центар за социјални рад, здравствена служба, министарство надлежно за послове образовања (у даљем тексту: Министарство), Повереник, Заштитник грађана, Покрајински заштитник грађана – омбудсман, органи правосуђа и др.), сагласно

закону, поступају хитно, ефикасно и координисано у спречавању и сузбијању дискриминаторног понашања.

У члану 15. после подтачке 3) додаје се подтачка 4) која гласи:

- изрицањем мере, ученику се обавезно одређује активност друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Додаје се чл.19 А који гласи:

У школи се интервенише у случајевима сумње или утврђеног вређања угледа, части или достојанства личности и дискриминаторног понашања из расистичких, сексистичких, хомофобичних, ксенофобичних, исламофобичних, антисемитских, антициганистичких или других облика дискриминаторног понашања према лицу, а нарочито млађем, слабијем, са сметњама у развоју и инвалидитетом, према родном идентитету, полу, сексуалној оријентацији, раси, боји коже, верској и националној припадности, језику, имовном стању, социјалном и културном пореклу и другим и претпостављеним или стварним личним својствима.

Интервенцију чине мере и активности којима се дискриминаторно понашање или вређање угледа, части или достојанства личности (у даљем тексту: дискриминаторно понашање) зауставља, осигурава безбедност учесника у образовном и васпитном процесу (оних који трпе – дискриминисана лица, сведоче или чине – извршиоци дискриминације), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате се ефекти предузетих мера.

У школи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се догодило између: ученика (ученик–ученик, одрасли–одрасли; ученик – запослени; ученик – родитељ; ученик – треће лице у установи); запосленог (запослени –ученик, запослени–родитељ, запослени–запослени, запослени – треће лице); родитеља (родитељ –ученик , родитељ–родитељ, родитељ–запослени, родитељ – треће лице); треће лице (треће лице – ученик , треће лице – родитељ, треће лице – запослени; треће лице – треће лице).

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Школа има Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Тим за заштиту).

Осим надлежности поступања у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања, задаци тима за заштиту јесу, нарочито, да:

- 1) анализира стање у остваривању равноправности и једнаких могућности;
- 2) припрема програм превенције;
- 3) информиса ученике , запослене и родитеље о планираним активностима и могућностима пружања подршке и помоћи;

- 4) учествује у пројектима и обукама за развијање потребних знања и вештина за превенцију и поступање у случајевима дискриминаторног понашања;
- 5) предлаже мере за унапређивање превенције и заштите од дискриминације, организује консултације и учествује у доношењу одлука о начину поступања у случајевима сумње на дискриминаторно понашање;
- 6) укључује родитеље у планирање мера и спровођење активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања;
- 7) прати и процењује ефекте предузетих мера и активности за спречавање и сузбијање дискриминаторног понашања и даје одговарајуће предлоге директору;
- 8) сарађује са школском управом Министарства и другим надлежним органима, организацијама и службама, ради спречавања и заштите од дискриминације;
- 9) води и чува посебну документацију о случајевима и појавним облицима дискриминације, броју пријава и притужби, броју спроведених неформалних и формалних поступака, њиховом исходу и др.

Директор образује Тим за заштиту.

Стални састав тима за заштиту чине: директор, стручни сарадник–педагог и психолог и секретар школе, а повремено се могу укључивати чланови за конкретне случајеве, из реда наставника школе, а може из реда родитеља, ученичког парламента, јединице локалне самоуправе, односно стручњака за поједина питања.

Директор одређује психолога, педагога или, изузетно, другог запосленог – члана тима за заштиту, одговорног за вођење и чување документације о свим ситуацијама дискриминације и дискриминаторног понашања у којима учествује Тим.

Седницама Тима за заштиту могу да присуствују представници ученичког парламента и савета родитеља.

У планирању и спровођењу активности у овој области остварују пуну сарадњу и координисано делују Тим за заштиту и други стручни органи у школи, укључујући и могућност спровођења заједничких мера и активности.

Тим за заштиту примењује, осим Закона: Правилник о протоколу за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама, Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, овај акт и друге подзаконске акте који прописују поступање школе у случајевима повреда Законом прописаних забрана и тежих повреда обавеза ученика и одраслих.

Тим за заштиту планира, организује и стара се о спровођењу мера и активности у школи на превенцији дискриминаторног понашања и насиља самостално и у сарадњи са другим тимовима – за инклузивно образовање, самовредновање и др.

У ситуацијама када се примети да постоји одступање од прописаних принципа, Тим за заштиту реагује у сарадњи са органима школе.

Важно је да у школи постоји свест свих запослених да Тим за заштиту не може сам да остварује планиране мере и активности. До резултата се долази само учешћем и одговорношћу сваког лица у стварању ненасилног и подстицајног окружења за живот и учење. Због осетљивости и сложености проблема, тиму за заштиту је неопходна стална подршка и ангажованост стручних органа и других тимова, директора, органа управљања, савета родитеља, општинског савета родитеља и локалне заједнице. За активности које тим за заштиту планира и предлаже на нивоу школе, директор задужује и остале чланове колектива, јер је неопходно да сви учествују у превенцији дискриминације и насиља.

Додаје се члан 20 А који гласи:

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде обавеза ученика или повреде забране утврђене законом, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

Када се мера изриче ученику који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у озбир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Додаје се члан 21 А који гласи:

Време и место активности

Приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности. Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута. За друштвено-користан, односно хуманитарни рад прописује се временски период/динамика, начин остваривања и лице које је задужено да прати и извештава о остваривању и ефектима активности.

Друштвено-користан рад, односно хуманитарни рад остварује се у просторијама или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника. Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада се могу организовати и остваривати самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручних сарадника.

У члану 23. после става 2) додаје се став 3) који гласи:

За изречену меру укор директора, активности друштвено-корисног односно хуманитарног рада изриче директор, а прати одељенски старешина у сарадњи са једним или више наставника.

У члану 24. после става 4. додаје се став 5. који гласи:

За изречену меру укор наставничког већа, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада изриче наставничко веће, а прати одељенски старешина у сарадњи са једним или више наставника.

У члану 28 после става 2. под тач.5) додаје се став 3. који гласи:

Код утврђивања закључне оцене из владања на крају првог и другог полугодишта узима се у обзир ангажовање ученика у друштвено-корисном, односно хуманитарном раду.

У члану 34.после тачке 9) додају се тачке од 10-13) који гласи:

- 1) да активно учествује у остваривању друштвено-корисног односно хуманитарног рада;
- 2) када дете/ученик одбије да остварује активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада;
- 3) за повреду законске забране дискриминације од стране његовог детета које је ученик школе утврђује се у прекршајном поступку, а на основу Закона. У случају када је родитељ извршилац дискриминације, одговорност се утврђује пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.
- 4) да у најбољем интересу ученика: сарађује са школом; учествује у мерама и активностима које се планирају, припремају и спроводе ради спречавања дискриминаторног понашања; уважава и поштује личност и све аспекте идентитета свог детета, других ученика, одраслих, других родитеља, запослених и трећих лица. Родитељ ученика не сме својим понашањем у школи да подстиче, помаже, изазове или на било који начин допринесе дискриминацији и вређању угледа, части или достојанства личности.

Даном ступања на снагу Измена и Допуна Правилника о правима, обавезама и одговорностима ученика примењиваће се као саставни део Правилника о правима, обавезама и одговорностима ученика у Школи под дел.бр.01-145/16 од дана 27.02.2018. године.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Милица Бошковић

Измене и допуне Правилника о правима,обавезама и одговорностима ученика заведене су под дел.бр.01-979/11 од дана 28.11.2018.године.

Објављено на огласној табли Зуботехничке школе од дана ____ .11.2018.године.